

PROGRAMUL PARTIDULUI UNIUNEA MUNCII

Ne aflăm într-o criză social-economică profundă. Continuă declinul producției, reducerea veniturilor bugetare, crește soldul negativ al balanței comerciale. Echilibrul se menține pe seama împrumuturilor externe și interne, reducerii cheltuielilor pentru investiții și sfera socială.

Se înregistrează o scădere alarmantă a capacității de cumpărare a salariilor și pensiilor, precum și o reducere an de an a veniturilor reale ale mării majorități a populației. Nivelul de viață al populației este de așa natură încât Moldova este inclusă în categoria țărilor cu cea mai dezastruoasă situație din Europa.

În contrast cu această sărăcire, a avut loc un fenomen de formare de către unele persoane a unor mari averi, în special, pe seama redistribuirii veniturilor mării majorități a populației și pe seama sectorului de stat. În acest proces de polarizare un rol deosebit l-a avut corupția atât de extinsă.

Puterea de stat se îndepărtează tot mai mult de problemele curente ale populației, considerându-le nedorite dar inevitabile în tranziția la economia de piață și pe care este constrânsă să le compenseze parțial. Populația, la rândul său, se îndepărtează tot mai mult de stat, de politica lui. Degradarea economică, morală și spirituală a atins pragul limită și pune în pericol însăși ființa biologică și spirituală a poporului nostru.

Guvernele care s-au perindat la conducerea țării nu au avut un program strategic coerent, mizând în temelii pe indicațiile organismelor internaționale creditoare. Partidele parlamentare care poartă o vină directă pentru dezastrul în care am ajuns se eschivează de la orice răspundere politică, substituind căutarea de soluții concrete prin lupte interpartinice, prin cultivarea unei demagogii stângiste care alimentează artificial nostalgii după un trecut fără de întoarcere sau folosirea unui populism patriotard care nu are nimic comun cu interesul național.

Fiind conștienți de necesitatea unei noi politici economice și sociale pentru Republica Moldova, precum și de faptul că o asemenea politică poate fi realizată doar de o nouă clasă de politicieni, nelegați de interese economice dubioase am constituit "UNIUNEA MUNCII", care își propune drept scop:

- promovarea unei noi politici economice și sociale, care ar corespunde atât specificului țării noastre, cât și realităților economiei mondiale, care ar reda oamenilor încrederea în forțele proprii și în ziua de mâine;
- lansarea în prim-planul vieții politice a unei noi clase de politicieni, având drept suport moral profesionalismul și devotamentul pentru interesul național;
- impunerii în viața politică a țării noastre a unui stil politic bazat pe echilibru, realism, competență și voință de construcție.

Sub aspect ideologic sîntem un partid de stînga și ne definim locul nostru în spectrul politic al Republicii Moldova, pe stînga eșichierului politic. La nivel internațional ne afiliem partidelor și mișcărilor social-politice asociate în Internaționala Socialistă, membri ai căreia intenționăm să devenim.

Uniunea Muncii își propune să devină o organizație politică care promovează și apără interesele oamenilor muncii, structură politică a mișcării muncitorești. Vom sprijini politic în activitatea noastră toate formele de autoorganizare a oamenilor muncii ce își propun ca scop îmbunătățirea condițiilor de trai, de muncă, de studii, a asistenței medicale etc.

Ne adresăm cu acest program cetățenilor Republicii Moldova care doresc să cunoască viziunile noastre asupra diverselor probleme de ordin economic, social și politic și, îndeosebi, acelor care cred în valorile echității sociale și sînt gata să contribuie la realizarea lor.

I. IMPACTUL EXPERIENȚELOR ECONOMICE

Economia țării noastre se confruntă cu grave probleme economice. Apelurile la credite pentru acoperirea deficitului bugetar, echilibrarea balanței comerciale, finanțarea unor nevoi de consum ori a unor obiective neproductive ne-au adus în pragul unei catastrofe economice.

Stabilizarea financiar-monetară pe seama reducerii nivelului de viață au condus la pauperizarea în masă a populației. Declinul producției naționale, ca urmare a politicii economice, a transformat țara noastră într-o piață de desfacere a unor mărfuri de import de o proastă calitate și a brațelor de muncă pentru țările dezvoltate extrem de ieftine.

Absolutizarea modelului Fondului Monetar Internațional și a recomandărilor lui în promovarea politicii economice, ignorînd particularitățile și interesele social-economice naționale, s-au soldat cu reducerea producerii, creșterea datoriei externe, grave probleme sociale, ceea ce în ansamblu pune în pericol însăși securitatea economică a țării.

Reformele economice au devenit un scop în sine, o soluție revoluționară și politizată în favoarea economiei de piață, dar nu și în favoarea economiei naționale. S-a creat o situație alarmantă de contradicție dintre schemele economice propuse și particularitățile evoluției istorice, specificul conștiinței economice și sociale, tradițiile și valorile naționale. În această situație nici o reformă, cît de nobile intenții nu ar avea, nu-și va atinge scopul.

Cutreierăm lumea în lung și în lat să învățăm din experiența altora, deși nu există o experiență de trecere de la socialism la capitalism. Politica economică a statului nu trebuie și nu poate fi o improvizare selectivă a soluțiilor împrumutate de la alte țări, oricît de dezvoltate economic ar fi ele. Piața este un fenomen național. Fiecare stat are instituțiile sale de reglementare, care stabilesc regulile concurenței, organe financiare, care îndeplinesc funcțiile de stabilizare, sisteme de asigurare, redistribuire, ajutoare și alte mecanisme sociale, care reglementează funcționarea pieței în corespundere cu valorile societății despre o repartizare echitabilă a riscului și profitului.

Încercările de substituire pe cale revoluționară, într-un mod automat, a unui sistem economic cu altul, fără a lua în calcul faptul că societatea occidentală a devenit ca atare în urma unei îndelungate dezvoltări istorice, ne confruntă cu unele realități ale comportamentului cetățenilor absolut necorespunzător standardelor occidentale. Astfel, tendința cetățenilor de ași menține locul de muncă, chiar dacă nu le asigură minimul de existență, are un caracter de masă. Deși nivelul de viață al majorității populației a scăzut într-un mod inadmisibil, doar foarte puțini sînt înclinați să pornească o afacere, să riște. Nu succesul personal și bunăstarea materială ca atare sînt privite pozitiv, ci doar acela, la baza căruia se află munca social utilă. Se acordă preferință principiului ajutorului reciproc și nu principiului libertății individuale.

Cultura poporului nostru, inclusiv cea economică, a evoluat în decursul unei îndelungate istorii, menținînd o anumită stabilitate, permanență, unicitate în condițiile diverselor transformări ale orînduirii politice sau economice de care trebuie ținut cont.

II. POLITICA ECONOMICĂ

Problemele economice nu pot fi rezolvate prin simple mecanisme de piață. În soluționarea problemelor economiei noastre trebuie să pornim de la principiul rezonabilității economice, utilizând diferite pîrghii – și de piață, și de plan, și îmbinările lor posibile. Este necesară o reconciliere a mecanismelor microeconomice de piață cu planificarea macroeconomică. Avem nevoie de un program strategic de lungă durată, înțeles de popor. Economia trebuie să aibă scopuri clare, concrete, exprimate în indici respectivi. Numai în acest caz ea poate fi reglementată, folosind aceleași pîrghii financiar-creditare, fiscale etc.

Reglementarea cererii și ofertei nu constituie un procedeu de asigurare a stabilității economice în ansamblu. Piețele externe influențează activ asupra costurilor de producție, prețurilor, competitivității mărfurilor, structurii și eficienței economice, iar caracterul fragmentar și producția nediversificată a economiei noastre determină o stabilitate scăzută a ei față de orice acțiuni dereglatoare interne și, mai ales, externe.

Numai statul, prin restabilirea procesului investițional, raționalizarea structurii economiei naționale, renovarea tehnico-materială și tehnologică a bazei de producție este în stare să asigure susținerea și creșterea competitivității economiei naționale. După cum denotă experiența țărilor care se dezvoltă cu succes sectorul de stat ameliorează climatul investițional, facilitează procesul de formare a capitalului.

Prin urmare, în funcție de mărimea sectorului de export, vânzările căruia asigura livrarea resurselor energetice și de combustibil, materii prime necesare funcționării normale a însuși sectorului de export, precum și satisfacerea necesităților minime ale populației, trebuie să menținem o cota înaltă a proprietății de stat în sfera producției materiale, ca bază a acumulării și a renovării capitalului fix. În proprietatea statului trebuie lăsate și o parte din organizațiile și instituțiile neproductive, care prestează servicii populației. De altfel, gradul accesibilității acestor servicii vitale se va micșora continuu pentru majoritatea cetățenilor.

La fel și planificarea de stat trebuie să cuprindă cel puțin sectorul de export, reorganizarea structurală, modernizarea tehnologică și dezvoltarea tehnico-științifică.

Planificarea dezvoltării economice de către stat nu este o reîntoarcere la trecut și nu este un omagiu modei răspândite în economia mondială, este o soluție rezonabilă în condițiile noastre concrete.

Stabilizarea nu este o simplă chestiune tehnică, este o problemă politică și economică generală. O situație financiară sănătoasă nu poate fi realizată decît în cazul cînd politica economică generală favorizează maximum de producere, care să dea posibilitatea unei balanțe de conturi cu străinătatea cu solduri active în favoarea noastră. Republica Moldova, cu o triplă criză: economică, financiară și monetară, înainte de orice are nevoie de o reînviere a vieții economice – singura posibilitate pentru susținerea finanțelor publice și monedei naționale.

Trebuie folosite cu abilitate instrumentele tarifare și netarifare, pe de o parte, pentru a stimula agenții economici să-și îmbunătățească activitatea pentru a rezista concurenței, iar pe de alta, pentru a proteja unele ramuri strategice de concurența străină devastatoare. În relațiile comerciale ori de altă natură, țările cu un mai mare potențial economic au mai mari șanse să încline balanța în favoarea lor, să obțină avantaje nejustificate din partea țărilor în curs de dezvoltare sau în tranziție, pot contribui la permanentizarea subdezvoltării lor.

În genere, raporturile dintre state sînt constituite pe bază de interese și, în primul rînd, pe interesele economice ale celor mari și puternici. De aceea, țări ca Republica Moldova, trebuie să vegheze ca interesele lor să nu fie nesocotite de partenerii mai puternici. Avem datoria să folosim instrumentele la care ne dau dreptul acordurile internaționale, în astfel de situații excepționale cum este situația economică a țării noastre, pentru a reduce importurile, care nu sînt strict necesare nici industriei și nici consumului populației.

În orice caz, importul de produse care nu corespund nevoilor reale ale economiei naționale trebuie sistat, deoarece face necesar apelul la resurse externe pentru echilibrarea balanței comerciale, măbind astfel gradul de îndatorare a țării față de străinătate; contribuie la deprecierea leului în raport cu alte valute; influențează negativ echilibrul financiar public, întrucât împovărează bugetul statului cu cheltuieli aferente împrumuturilor externe; este generator de șomaj, în măsura în care exportatorii din alte țări fac concurență neloială producătorilor autohtoni, înlăturându-i de pe propria piață.

În concluzie se poate spune că statul dispune de numeroase instrumente pentru protejarea intereselor țării pe linia comerțului exterior, inclusiv pentru îmbunătățirea balanței comerciale. Este nevoie doar de voință politică și pricepere ca aceste instrumente să fie acționate cu operativitate atunci când acest lucru este necesar.

Politica noastră trebuie să fie calea dezvoltării industriale, făurirea unei industrii naționale la adăpostul unor măsuri protecționiste, diversificate, raționale și cu aplicarea limitată în timp. În același timp, politica protecționistă se justifică economic și urmează să țină pînă cînd industria a prins rădăcină, mai apoi să fie expusă necesității de a ține proba concurenței străine. Menținerea unui regim protecționist după depășirea unui anumit grad de dezvoltare a industriei, devine o frînă în calea progresului, și de aceea, trebuie de acționat pentru liberalizarea schimburilor comerciale externe.

Singura noastră posibilitate viabilă pentru stabilizarea financiar-monetară este dezvoltarea economică și socială într-un cadru financiar echilibrat, evitîndu-se creditele pentru consum. Contractarea de împrumuturi externe ar trebui făcută cu maximă prudență, numai pentru obiective productive care la punerea lor în funcțiune pot asigura resursele necesare rambursării ratelor scadente. Investițiile directe de capital străin ar fi de preferat împrumuturilor, cu condiția ca acestea să se facă în ramurile de interes pentru noi, să favorizeze progresul tehnic și să stimuleze exportul.

Este necesară o politică care dă prioritate dezvoltării, poate să asigure premise pentru creșterea economică a întreprinderilor. În acest scop se impune instituirea unui nou sistem fiscal, care să facă posibilă satisfacerea nevoilor financiare publice, fără a descuraja sau submina activitățile economice. Să nu se piardă din vedere faptul că fără acumulare nu pot avea loc creșterea economică și îmbunătățirea condițiilor de trai ale populației. Este necesară o politică cuprinsă în complexul de măsuri pentru reducerea prețului de cost sub prețul pieței, în așa fel încît economia să poată să trăiască, fie ca industrie, fie ca exploatare modestă în agricultură.

Uniunea Muncii, în problema agrară, pornește de la importanța strategică a acestui sector pentru economia țării. Dimensiunile sectoarelor de pămînt ale țăranilor împrumăriți nu permit organizarea unei gospodării agricole de familie rentabile. Considerăm că în țara noastră viitorul agriculturii va depinde de crearea și funcționarea eficientă a diverselor cooperative agricole, capabile să asigure o activitate economică eficientă, utilizînd tehnologiile modeme de producere.

III. POLITICA SOCIALĂ

Obiectivul major al Uniunii Muncii este edificarea unui stat social, politica căruia ar fi orientată spre crearea condițiilor necesare pentru o viață demnă și dezvoltarea liberă a cetățenilor. Noi respingem intențiile de a crea în țara noastră relații de piață de tip liberal-monetarist, în care problemele sociale devin secundare.

Trecerea la economia de piață trebuie să se realizeze pe baza unei concepții integrale reieșind din postulatul – fiecare pas pe calea reformelor asigură îmbunătățirea climatului social-economic în țară. Statul trebuie să asigure posibilități reale pentru autoafirmarea fiecărui individ, șanse egale pentru realizarea drepturilor profesionale, de muncă și social-economice ale populației, minimul

social asigurat.

În condițiile când pentru majoritatea populației din Republica Moldova salariile, pensia, bursa sînt unica sursă de existență, noi considerăm ca obiectiv de primă importanță curmarea practicii criminale de reținere cronică a plății la ele. Organele puterii de stat, proprietarii trebuie împuși să compenseze prejudiciile materiale și morale cauzate de întîrzierea plăților la salariu, pensii, burse.

Retribuirea muncii angajaților, achitarea pensiilor, indemnizațiilor și burselor trebuie să devină o prioritate față de toate tipurile de plăți și cheltuieli, principiu ce trebuie să fie legiferat, concretizată fiind și responsabilitatea Guvernului, patronilor pentru încălcarea lui. Totodată este necesară punerea urgentă în aplicare a mecanismului de indexare a salariilor, pensiilor și burselor în dependență de creșterea inflației, aducerea cuantumului salariului minim pînă la nivelul minimului real de existență și modificarea treptată a lui pînă la asigurarea nivelului bugetului rațional de consum.

Noi considerăm că statul trebuie să se implice activ în formarea pieței forței de muncă cu scopul de a asigura dreptul fiecărui cetățean, prin muncă și propriul spirit întreprinzător să asigure bunăstarea familiei sale. În acest scop este necesar:

Realizarea unei politici economice ce ar stimula echilibrarea cererii și a ofertei forței de muncă, utilizînd în acest scop pîrghii economice:

- prețuri, credite și impozite preferențiale, comenzi de stat;
- elaborarea și realizarea unui program de încadrare în cîmpul muncii a tineretului, femeilor, categoriilor sociale vulnerabile, contracararea discriminării lor pe piața muncii, asigurîndu-le locuri noi de muncă, în special în infrastructura socială.

Se impune o politică în stare să oprească procesul de sărăcire a mării majorități a populației și să asigure țării o clasă mijlocie reală. În acest scop este necesară o nouă politică impozitară, care să se sprijine pe principiul de solidaritate socială. Impozitul trebuie privit nu numai ca o noțiune pur financiară, dar și ca o noțiune socială, fiind chemat să niveleze diferențele dintre categoriile sociale, să aplaneze nedreptățile pricinuite de o repartitie injustă a produsului social. Impozitul este nu numai un mijloc de a acoperi cheltuielile, dar și un mijloc de a corija repartizarea averilor produse de libera concurență.

În opinia noastră acest lucru este posibil doar cu condiția interacțiunii politice cu sindicatele, funcționării reale a sistemului parteneriatului social, verigă cea mai importantă a căruia o constituie sindicatele. Noi vom sprijini activ sindicatele în eforturile lor de a apăra drepturile cetățenilor la minimul social garantat, de a crea mecanismul de protecție socială a populației inapte de muncă, precum și a celei active, dar care nu are posibilitatea de a se angaja în cîmpul muncii.

Partidul va acționa pentru adoptarea unei legislații, care să garanteze sindicatelor posibilitatea să-și exercite într-un mod eficient funcțiile sale sociale, se pronunță pentru acordarea sindicatelor a dreptului la inițiativă legislativă. În cadrul stabilit de legislația în vigoare, vom colabora cu sindicatele, inclusiv în vederea organizării de acțiuni comune.

Protecția socială trebuie să aibă un caracter direcționat, fiind adresată categoriilor și persoanelor concrete. A devenit o necesitate obiectivă elaborarea și punerea în aplicare a Codului legislației sociale, care ar garanta dreptul fiecărei persoane la asistența socială în situație de criză, ar stipula angajamentele statului în asigurarea minimului necesar de garanții sociale pentru diferite categorii ale populației.

Noi considerăm învățămîntul și știința domenii determinante pentru prezentul și viitorul Republicii Moldova. Fiecare copil sau tînar, indiferent de starea materială a familiei sale, trebuie să aibă acces liber la învățămînt, inclusiv la cel de performanță. Astăzi, când toate instituțiile de învățămînt, începînd cu grădinițele și terminînd cu universitățile s-au pomenit practic separate de

stat fiind lipsite de protecția și susținerea lui este necesar de a restabili responsabilitatea organelor puterii de stat pentru situația în învățământ, pentru realizarea dreptului fiecărui cetățean la instruirea calitativă și gratuită în toate verigile sistemului de învățământ.

Statul trebuie să garanteze și să asigure activitatea de investigații științifice și pregătire a cadrelor de știință. În acest scop vom opta pentru stabilirea unei cote fixe din veniturile naționale pentru finanțarea proiectelor științifice și pregătirea cadrelor de știință de o importanță primordială pentru interesele naționale.

IV. CONSOLIDAREA STATALITĂȚII ȘI A STATULUI DE DREPT

Fiind conștienți de întreaga complexitate și de caracterul contradictoriu al istoriei statalității moldovenești, a procesului de consolidare a independenței politice și de polemica privind viitorul Republicii Moldova, Uniunea Muncii consideră că la baza oricărei opțiuni trebuie să fie pusă voința poporului Moldovei, exprimată prin intermediul unor procedee consecvent democratice și în condițiile respectării dreptului omului.

Uniunea Muncii vede în existența statului democrat și independent Republica Moldova un garant suficient pentru libertatea persoanei, pentru menținerea echilibrului și armonizarea intereselor diverselor pături și grupuri sociale, etnice, profesionale, culturale, religioase, teritoriale și de altă natură.

Privind pluripartidismul ca o posibilitate de armonizare a contradicțiilor sociale și ca un garant al înnoirii permanente a structurilor statului, sîntem conștienți de faptul că un astfel de institut poate funcționa real numai în condițiile unei societăți civile. De aceea, pronunțîndu-ne pentru dezvoltarea în continuare în Moldova a sistemului pluripartid, considerăm drept una din sarcinile noastre de bază – formarea la populația țării a conștiinței drepturilor cetățenești.

Actualele structuri de stat ale Republicii Moldova le considerăm drept structuri de tranziție de la vechile structuri sovietice la cele democratice. În pofida faptului că a fost adoptată o nouă constituție, în Republica Moldova continuă să se încalce principiul separării puterii.

Constituția în vigoare nu a creat mecanismul de protecție a cetățeanului împotriva samovolniciei statului. Este necesară precizarea și extinderea acelor prevederi ale Constituției care definesc relațiile dintre stat și cetățean. În Constituție trebuie să fie consfințite nu numai îndatoririle și răspunderea cetățeanului față de stat, dar și răspunderea statului pentru orice prejudiciu moral sau material adus cetățeanului. Instanța de judecată, la rîndul său, trebuie să examineze acțiunile cetățenilor împotriva instituțiilor și organizațiilor de stat, inclusiv a celor ce țin de neplata la timp a salariilor și pensiilor.

Uniunea Muncii se pronunță pentru desfășurarea unor referendumuri asupra problemelor cheie ale vieții societății, inclusiv asupra adoptării legilor constituționale.

Uniunea Muncii se pronunță pentru instituirea în Republica Moldova a sistemului prezidențial, consfințit prin alegeri libere și democratice, care ar fi garanția unei autorități executive capabile să transpună în viață politica care s-a bucurat de sprijinul alegătorilor.

Uniunea Muncii consideră că realizarea în practică a principiilor statului de drept este posibilă numai cu condiția asigurării unei independențe reale a puterii judecătorești. În acest scop este necesar să fie create condiții legislative și tehnico-materiale adecvate pentru sistemul juridic și de ocrotire a drepturilor.

Uniunea Muncii pledează pentru acordarea puterii locale o unei autonomii reale, inclusiv financiar-economice și cultural-lingvistice. Considerăm că în condițiile unei delimitări clare a competențelor pe principiul teritorial, s-ar reuși nu numai democratizarea administrației de stat, dar și eliminarea tendințelor separatiste și consolidarea statalității.

Uniunea Muncii consideră că procesul de afirmare a Republicii Moldova în calitate de stat democratic de drept poate să aibă loc doar cu condiția respectării neabătute ale documentelor internaționale privind drepturile omului. În acest scop se va pronunța în apărarea drepturilor minorităților etnice, politice, religioase și va acționa pentru asigurarea garanțiilor legislative pentru activitatea opoziției, văzînd în existența opoziției nu numai un indiciu al democrației, dar și un factor important pentru o evoluție sănătoasă a țării.

Cooperarea militar-politică a Republicii Moldova cu alte țări trebuie să se realizeze, de regulă, pe bază bilaterală. Securitatea țării trebuie să fie asigurată printr-un sistem de tratate internaționale. Doctrina militară a Republicii Moldova trebuie să prevadă o armată cu un efectiv mic, dar mobil, care în cazul unui atac militar urmează să asigure apărarea țării pînă la intrarea în acțiune a garanțiilor pentru securitatea țării, prevăzute de tratatele internaționale.

Considerînd existența statului Republica Moldova, stat lipsit de intenții agresive față de alte țări, drept o garanție a păcii și stabilității în zona de nord-vest a bazinului Mării Negre, Uniunea Muncii subliniază importanța dezvoltării Republicii Moldova în calitate de stat democratic de drept.

V. ETICA POLITICĂ

Cultul forței și a fricii cultivat în societatea sovietică în calitate de politică de stat a condus la apariția unor metode și forme de activitate politică perimate. Se manifestă tendințe periculoase de revenire la vechile metode politice de impunere cu orice preț a poziției, de reducere a rolului opoziției la funcții pur decorative.

O parte din alegători tot mai mult manifestă nostalgie după timpurile vechi, sentimente generate de erorile guvernărilor precedente. Situația se agravează și prin faptul că unele partide deseori procedează în contradicție cu propriile promisiuni electorale, abuzînd de încrederea alegătorilor.

Uniunea Muncii nu acceptă comportamentul formațiunilor politice ce se conduc de principiul "scopul scuză mijloacele". Uniunea Muncii în realizarea obiectivelor sale se va conduce de principiul reformismul consecvent. Reformismul exclude orice formă de violență, cataclisme sociale sau revoluții, care la rîndul lor pot conduce la încălcarea drepturilor omului, la instaurarea dictaturii și totalitarismului. Totodată, Uniunea Muncii nu exclude recurgerea la formele protestatare de apărarea a drepturilor omului ca grevele, demonstrațiile sau pichetările.

În activitatea sa Uniunea Muncii se va conduce de următoarele principii fundamentale:

- să poarte răspundere pentru acțiunile politice, atît ale fiecărui membru, cît și ale partidului în ansamblu;
- să folosească negocierile drept principala formă de soluționare a conflictelor, să tindă spre un dialog bazat pe egalitatea în drepturi, responsabilitate și respect reciproc;
- în cazul existenței în cadrul dialogului a unor contradicții obiective să tindă spre depășirea divergențelor și găsirea consensului;
- să tindă spre un compromis rezonabil, să manifeste toleranță față de alte poziții, să respecte poziția minorității;
- aflîndu-se la putere să tindă spre colaborare cu opoziția, aflîndu-se în opoziție – spre colaborare constructivă cu puterea;
- să activeze în exclusivitate prin metode legale și civilizate;
- să tindă spre elaborarea unor alternative constructive.

Sîntem conștienți de faptul că numai prin eforturile comune ale tuturor forțelor democratice poate fi creată o societate democratică și un stat de drept. Sîntem deschiși colaborării cu alte partide, activitatea cărora se identifică cu normele democratice și ale statului de drept.